

EXERCITUM IMPERIUM ROMANUM

Nomen: C-VIBIVS-SEVERVS
Natio/tribus: Roman citizen, tribus Boii
Civitas: Vindobona, Pannonia Superior
Dies natales:
Fortuna:
Dei: *Dionysos, Sol Invictus, Asklaepios*
Initiatio: Mithras (III·MILES)
 Dionysos
Pietas:

Status: HONESTIORES
Status Miles: Optio Signiferorum
 SAC·COM·LEG·XXX·COH·I·VEX·I

Torque ○○
 Armillae ○○○
 Phalerae ○○○○○○○○○
 ○○○○○○○○○
 Corona Civica

Vis	14
Dexteritio	12
Intellego	11
Habitus	11

ADVANTAGES & DISADVANTAGES

Attentive	Military rank (2)
Undiscriminating	Strong will (1)
Overconfidence	Roman code of honour
Poverty	Roman sense of duty
Language talent (2)	Duty to Emperor
Proud	Literacy
Serendipity	
	QUIRKS
	Faint accent
	Laughs in combat
	Collects recipes
	Likes his beard
	Writes home every month

ARMATURA	
<i>Scuta</i>	12
<i>Spatha</i>	13
<i>Pugio</i>	11
<i>Hasta et pila</i>	13
<i>Lancea</i>	13
<i>Ballista</i>	11
Brawling	11
Wrestling	11
ARTES SERVILI	
Abacus	10
Administration	9
Animal handling	10
Bartender	11
Butcher	11
Carousing	13
Cooking	14
Fast-talk	12
First aid	13
Herbalist	12
Intimidation	12
Leadership	10
Leatherworking	10
Rituals and ceremonies	8
Riding	12
Savoir-faire	11
Scrounging	10
Survival	12
Swimming	10
ARTES LIBERALES	
Public speaking (rhetoric)	9
LINGUA	
Latin*	13
Illyric	10
Gotish	10

VITA SEVERI

Isäni on illyrialainen **Vibius Anicetus**, Legio X Geminan kunnioitettu veteraani, joka *honestamission* jälkeen avasi säästöillään Vindobonan leijonaportin lähelle roomalaisen ravintolan kauppiaille ja matkustavaisille. Ravintola on tunnettu hyvistä tuontiviineistään, omasta *libum*-juustostaan (muistuttaa ricottaa) ja erinomaisesta *savillumistaan* (unikonsiemenillä kuorrutettu juustokakku), joka maine on kiirinyt kauas.

Äitini **Merulina** on Raetian alppien tienoilta kotoisin oleva puutarhanhoitoon hullaantunut entinen kievarinpitäjän tytär. Raetian vuorilaaksojen asukkaista sanotaan, että he ovat sukua pitkänenäisille ja tummatukkaisille etruskeille. Kelttejä he eivät joka tapauksessa ole, mutta nyt he puhuivat äidinkielenään latinaa. Ne jotka asuvat harvoissa kaupungeissa palvelevat roomalaisia jumalia, mutta vuorilaaksoissa elää vielä maanvoimia, jotka asuvat kuka lähteessä, kuka kuhmuraaisessa puussa, kuka louhikoissa. Niitä he muistavat kuitenkin salaa ja häpeillen. Vaikka Raetia on villiä ja koleaa seutua, vuorilaaksoissa kasvatetaan viiniä jota Julius Caesar arvosti kaikkia Italian viinejä paremmiksi.

Me illyrialaiset olemme alppien väkeä vaaleampia ja esi-isämme puhuivat monia kieliä, jotka eivät muistuta kreikkaa eivätkä latinaa. Olemme pitkien päivätöiden päivettämiä, harmaasilmäisiä ja ruskeatukkaisia, mutta hiekan tai pähkinän väriset hiuksetkaan eivät ole heidän keskuudessamme tavattomia. Illyyrit löpöttelevät vähemmän kuin kreikkalaiset, ovat toimissaan päättäväisempiä ja sodan töissä ankaria. He ovat siivoa väkeä ja rakastavat hedelmatarhojensa antimia, tulevat hyvin toimeen eläinten kanssa eivätkä usko filosofiaan. Moni kultti on ehtinyt ilmaantua ja unohtua ennen kuin illyyri on edes huomannut muodin muuttuneen, mutta keisarin Voittamattoman Auringon palvonnan olemme ottaneet omakseen; ja miksi emme olisi, kun keisarit ovat meidän omaa heimoväkeämme. Illyrialaisen sotilaskeisarien ansiosta pannonialainen turkislakki on nykyään osa legiionien univormua, mutta illyriassa jokainen Mustanvuoren vuohipaimen kantaa sitä yhtä suurella ylpeydellä.

Perheessä on kaksi muutakin lasta: **Vibius Secundus** ja **Vibia Tertia**. Kaksi vanhempaa sisarustani menehtyivät lastentauteihin jo ennen hampaiden puhkeamista. Pikkuveli Vibius Secundus sairasti keuhkotaudin ja näytti siltä että hän olisi jo kuollut paiseruttoon, mutta Asklaepiukselle uhrattu valkoinen jänis ja Sol Invictukselle votiivilahjana annettu kreikkalainen vaasi pelastivat hänen henkensä. Secundus jäi kuitenkin loppuelämäkseen heikoksi ja rammaksi. Myös minä sairastuin lapsena ja kauan sain maata kuumeen runtelemana, kunnes **Dionysos**-jumalan pyhä karhu ilmestyi uneeni ja sain juodakseni puhdistavaa hunajasimaa. Tämän jälkeen Dionysos on kulkenut kanssani saaden minut aina välillä pois tolaltani. Kun jumala tulee minuun, jalkani eivät enää tottele minua vaan alkavat itsestään tanssia pyhää tanssia, pääni heittelehtii ylös alas ja suustani purkautuu sanoja.

Pikkusiskoni Tertia naitettiin 14-vuotiaana vindobonalaiselle viinikauppiaille; heidän lapsensa eivät ole jääneet eloon. Samassa taloudessamme asui lisäksi Merulinan sisko, jonka aviomies oli kuollut ruttoon ja eno

Metulius, teurastaja. Kamala rutto vei tuonelaan myös isäni Anicetuksen sukulaiset. Hänen lähimmät ystävänsä ovat nykyään hänen vihittyjä veljiään Mithran kultissa.

Synnyin *in castris*, armeijan leirissä, kuten niin moni muukin Rooman legioonalainen. Kasvoin työskennellen niin varhaisesta kuin jaksan muistaa, milloin keittiössä kantamassa vettä, kynien hanhia ja pitämässä uunia lämpimänä, milloin puutarhassa auttaen äitiä kitkemään ja istuttamaan uusia kasveja. Emme olleet varakkaita ja ennen kuin isän ravintola alkoi todella menestyä, emme omistaneet yhtään orjaa. Kovassa työssä mutta hyvällä ruoalla ravittuna minusta kehittyä raavas ja kaunis mies, jolla on niska kuin Dionysoksen härällä. Kykenen helposti lapioimaan suuhuni parisenkymmentä paistettua kananpoikaa. Kasvettuani menin töihin enoni teurastajanliikkeeseen. Tarpeeksi kauan ruhoja olkapäällä kanniskeltuani opin lihanleikkaajan ammatin, kinkun ilmakuivaamisen ja naudanlihan oikeoppisen paloittelun.

Lain mukaan veteraanien pojat ovat asevelvollisia. Provinssissa järjestettiin kutsunnat kun olin kahdenkymmenen. Se tapahtui Paternuksen toisena ja Marinianuksen ensimmäisenä konsulivuonna, 1021 vuotta Rooman perustamisen jälkeen. Kuuden jalan mittaisena väkivahvana nuorena miehenä minut kirjattiin legioonan ylimpään kuntoisuusluokkaan. Gootit olivat valloillaan ja suuri pelko levinnyt halki sivistyneen maailmaan. Kulkutautien kukistettua legioonat leireihinsä gootit olivat ylittäneet Tonavan, tunkeutuneet lavoillaan jopa Vähään Aasiaan asti, hävittäneet kokonaisia maita ja polttaneet maan tasalle Artemiin temppelin Efesoksessa. Kolmivuotinen vaellukseni Pannonian sodassa oli tulipalojen savua ja taistelun ryskettä, hyökkäyksiä ja pakoa, kalmanlemua viljapeltojen yllä ja mätänevien haavojen hajua, turhia voittoja ja turhia tappioita sodassa gootteja vastaan. Noiden vuosien aikana karaistuin mieheksi, kunnes rutto ja nälänhätä lannisti meidät ja kaikki ystäväni menettäneenä ajauduin muutaman toverin kera pakoon Illyrian vuorille.

Jouduimme elättämään itseämme epärehellisesti ryöstelemällä. Ruoka oli kortilla ja talvet ankaria. Eksyimme ukkosmyrskyssä kallioiselle rinteelle. Siellä ainoan tammen alta suojaa haettuamme Juppiter iski minua vasamallaan. Muut pakenivat paikalta pahasti säikähtäneenä luullen minun kuolleen. Salamanlyömänä minä heräsin märästä lumihangesta. Samalla kasvoilleni putosi tyhjyydestä mustakärkinen sulka; kai jonkun pimeydessä ylläni lentäneen linnun pudottama ajattelin silloin, mutta vasta myöhemmin ymmärsin jumalattaren pelastaneen minut. Sekavana päätin yksin laskeutua alas sivistyksen pariin. Olin paastonnut jo niin kauan että olin pelkkää luuta ja nahkaa. Matkalla laaksoon löysin lähteen jossa pesin kuukausien lian itsestäni pois. Tietämättäni se oli Venuksen pyhä lähde, ja villanauhut joihin kuivasin itseni oli paimenten hänelle jättämiä uhrilahjoja. Jos olisin ollut vähäisempi mies, olisin saanut paimensauvasta, mutta vuorilta laskeuduttuani muotoni oli pelottava ja minulle oli kasvanut sekainen parta. Kylmän veden virratessa kurkustani alas Dionysos meni minuun ja aloin ylistää jumalaa ja tanssin pyhän tanssin. Paimenet pitivät minua pyhänä miehenä ja päästivät minut kaupunkiin ehjin nahoin. Siellä sain kuulla keisarin kuolleen, separatistien vallanseen Gallian ja roomalaisten vetäytyneen Tonavan takaisilta mailta.

Olisin kernaasti palannut takaisin kotiin, mutta silloin minua olisi pidetty sotilaskarkurina, minut olisi teloitettu ja perheeni joutunut häpeään. Niinpä ilmoitin nimeni ja yksikköni Naissoksessa kenturian toimistossa. Kävi ilmi että yksikköni oli tuhottu, mutta minut lähetettiin Singidunumiin, neljännen legioonan kaupunkiin. Vaikka minua epäiltiin miestaposta ja ryöväyksestä, armeijalla ei ollut aikaa tutkia kaikkia niinä vuosina sattuneita juttuja. Niinpä palasin takaisin legioonaan ja minusta tuli armeijan sikojenhoitaja ja teurastajan apulainen.

Sarmatialaissodasta en osaa kertoa mitään sillä näin siitä hyvin vähän. Singidunumin suuressa varuskunta-kaupungissa asui kymmenentuhatta sotilasta, Moesian ja Makedonian miehiä, mutta myös osa joentakaisia daakialaisia ja svaabilaisia palkkasotureita. Vaikka oli sota, kreikkalaiset lörpöttelivät ja kävivät kylpylässä, ja koko kaupunki raikui kaupustelijoiden kiljuntaa, viininjuojien rähinää ja päälliköiden riitaa keskenään. Kerskuttuaan ensin asetaidoillaan nämä miehet valittelivat siellä kunnianhimoisia ja sotahulluja päälliköitään, jotka pakottivat heidät marssimaan päivänpahteessa edestakaisin ja orjuuttivat heitä pahemmin kuin barbaari koskaan voisi orjuuttaa. Nämä miehet olivat kaupunkilaisia ja eläneet ikänsä suojaista elämää harjoittaen kukin ammattiaan. Tyydyin ravistamaan päätäni näille jutuille. Kohortin päällikkö katsoi minua suopeasti ja liitti minut legioonan sotilaspoliiseihin. Harjoituksiaan laiminlyövät kreikkalaiset vihasivat minua siksi, että olin *immunes*, vapautettu erikoistehtävieni vuoksi työstä. Mutta hyvin vähän siellä työtä tehtiin, niinä kolmena vuotena jotka vietin Singidunumissa. Myöhemmin kuulin sarmaattien ja vandaalien polttaneen sataneljäkymmentä kaupunkia Moesiassa ja koko neljännen legioonan luhistuneen vihollisen edessä.

Urani armeijassa ei näyttänyt kehittyvän mihinkään. Lisäksi Venus, jota olin loukannut peseytymällä hänen pyhässä lähteessään, rankaisi minua niin että ihastuin paikallisen tribuunin tyttäreeseen. Pelkäsin että tribuuni löisi minut rautoihin tai ripustaisi ristille, sillä legioonalaisen ei ollut sopiva seurustella tribuunin tyttären kanssa. Niinpä heitin lampaanluut, uhrasin Dionysoksen hunajakakut ja lahjoitin viimeisestä palkastani maalatun astian IV legioonan leijonanhahmoiselle suojelushengelle, jotta pääsisin takaisin rintamalle ja pois tästä kunnottomasta loukosta.

Onnetar suosi minua jälleen, sillä keisari **Aurelianus** tarvitsi miehiä sotaretkelle länteen separatisteja vastaan ja minun kohorttini lähetettiin. Sodassa separatisteja vastaan saavutin mainetta nauravana miehenä, koska en pelännyt kuolemaa. Miehiä kaatui ympärilläni, mutta näkymätön kilpi ylläni tuntui aina kääntävän iskut syrjään. Dionysos ja Sol Invictus suojelivat minua. Koska olin niin väkevä mies enkä pelännyt pahoja paikkoja, sadanpäämies teki minusta parienkantajan ja lääkäntämiehen, *capsariuksen*. Sadat kerrat sain juosta hurmeisilla kentillä liukastellen kantaen harteillani haavoittuneita tovereitani. Välillä asettelin luuta paikoilleen välskärin ohjeiden mukaan. Massilian piirityksessä vastassamme olleet legioonalaiset ammuskelivat meitä piiritysjalkajousilla ja heittokoneilla, jotka tekivät pahaa jälkeä. Näin kahden toverini kaatuvan yhden ainoan ballistan ammuksen kaatamana. Roomalaiset kypärätkään eivät suojelleet noilta aseilta. Mikään ei ole niin veristä kuin veljessota.

Koska jaksoin juosta lujaa, olin myös kenturion viestinviejänä Argentoraten taistelussa lähellä Reiniä. Siellä ansaitsin urheudellani kansalaisseppeleen, pronssisen kaularenkaan ja kolme *phaleraa*, joissa oli Keisarin, Mars Kostajan ja Leijonan kuvat. Galliassa opin myös eräältä nerviläiseltä apujoukoissa palvelleelta sotavangilta valmistamaan belgialaisia naurishavukkaita yrttien kera, perkaamaan kalaa ja syömään ostereita.

Sotaretki päättyi pian separatistien kukistumiseen. Seuraavaksi me saimme purjehtia koko Välimeren poikki Massiliasta Vähään-Aasiaan. Kapteenimme oli eräs tyrolainen Sakkus, karvaisin mies jonka olen ikinä nähnyt. Vaikka hän oli merenkävijänä kokenut, raaputti mastoa ja uhrasi viiniä jumalankuvalle, Neptunus oli sillä reissulla vastainen: Kuukauden ajan saimme ajelehtia pimeässä ruumassa ja saimme syödäksemme vain öljyistä puuroa. Oksennuksen ja ulosteiden haju oli siellä aina seuranamme, ja minä vannoin etten ikinä enää tulisi astumaan jalallanikaan laivan kannelle.

Kohorttimme majoitettiin Nikomedian kaupunkiin tavallisiin siviilitaloihin. Yritin olla isännälleni kohtelias, vaikken osannutkaan kreikan kieltä. Moni sotilas yritti kiristää majoittajiltaan ruokaa, vaatteita ja muita palveluksia. Meidän sotilaspoliisien tehtävä oli ylläpitää järjestystä kaupungissa. Vaikeaa se olikin. Kaupunkilaiset valittivat suureen ääneen: "Legioonalaiset sotkevat meiltä päivien luonnollisen järjestyksen. Ennen nousimme kukkojemme kiekuessa harjoittamaan ammattejamme. Nyt kuuluu puoleenpäivään asti kuorsaus kaikista taloista. Emme ole turhan kainoja naistemme siveydestä, mutta vihaksi pistää kun näkee vaimonsa tai tyttärensä aamusta ilmaan roikkuvan germaanisolilaan parrassa tai kampaavan tätä hänen päästään." Keisari Aurelianus keräsi joukkoja suurta idänsotaretkä varten. Viikkojen venyessä kuukausiksi sotilaat kävivät levottomiksi. Rauhattomina he haastoivat jo riitaa ja tappelivat joukkoina keskenään, apujoukkojen miehet legioonalaisten kanssa ja kohorttien miehet keskenään. Minut haluttiin usein partioon, sillä olinhan harteikas mies ja helposti päätti pidempi kreikkalaisia. Kerran menin väliin tappeluun, joka oli syntynyt frankkilaisen ratsumiehen yritettyä käyttää hyväkseen isäntänsä tytärtä. Frankin sotilastoverit aikoivat löylyttää paikalliset miehet, jotka puolustivat sukulaisensa siveyttä. Jouduin erottamaan tappelupukarit toisistaan käsilukoin. Frankit nujersin heittämällä penkillä, jonka nappasin mukaani katukeittiöstä. Sattumalta esitykseni oli nähnyt ohi kulkenut legioonan prefekti. Hän tuomitsi häiriötä aiheuttaneet sotilaat ankariin rangaistuksiin ja ylensi minut oitis *duplicariukseksi*.

Kävi kuitenkin niin että Aurelianus murhattiin, gootit hyökkäsivät uudelleen Tonavan yli ja minua pelotti kovin vanhempieni ja sukulaisteni puolesta Pannoniassa. Olin ollut juuri pesulavuorossa ja kantamassa legioonan mithralaisen papin punaista kaapua kuivumaan narulle. Silloin huomasin että sotapoliisitoverini ja useat armeijan korkeat upseerit olivat kokoontuneet kuohuksissaan *principian* pihalle. Ennen kuin tajusin mitä tapahtui, eräs veljeni tempaisi sylistäni minulta vielä kostean vaipan, joka siinä valossa näytti aivan tumman purppuraiselta. Armeijamme komentajan, *dux orientis* **Marcus Aurelius Probuksen** astuessa ulos *principiasta* kaikki ylistivät yhteen ääneen: *Felicissimus!*, nostivat hänet harteilleen, pukivat hänet purppuravaippaan ja huusivat hänet

augustukseksi. En voinut kuin yhtyä riemunhuutoihin. Meidän oma päällikkömme ja heimoveljemme, hurskas ja ennaltanäkevä Probus, miestensä kaitsija, ankara mutta oikeudenmukainen isäntä oli nyt Rooman valtakunnan *augustus*, keisari. Kostettuaan Aurelianusen murhaajille hän otti vastaan senaatilta korkeimman vallan tunnusmerkit. Meille se tosin tarkoitti laiskuuden loppua. Probus oli tunnetusti kova käskijä. Hän otti mukaansa Aurelianusen kokoamasta armeijasta viisituhatta parasta miestä ja lähti Tonavalle jahtaamaan takaa visigootteja, sarmaatteja, vandaaleja ja alemanneja jotka olivat ryhtyneet tavanomaisille hävitysretkilleen heti kuultuaan Aurelianusen kuolemasta. Minusta tuli hetkeksi aikaa varakas mies. Sain sotasaalista, hevosen ja ylennyksen *optioksi*. Neljän vuoden ajan seurassimme keisariamme kuin tuulispäät, emmekä hävinneet enää yhtään taistelua. Vihimme herrallemme Mithralle ja sodanjumala Marsille luvuttain kaatuneita. Ei ollut sellaista tilannetta, josta emme olisi selvinneet. Keisarin jumalhengen antamat ylikuonnolliset voimat kantoivat meitä kuin olisimme itse ratsastaneet Apollon tulisilla vaunuilla. Ja minä, valittu mies, sain ratsastan ensimmäisistä ensimmäisenä, keisarillisten tiedustelujoukkojen kärjessä, pyhän sotamerkin kantajana, Dionysoksen pyhä leopardintalja harteillani, nauraen sodan melskeisiin.

OMAISUUS

Tulot: Severus on sotilasarvoltaan *optio signiferorum*, yksi korkeimmista aliupseereista ja päällikön kakkosmies. Optiona hänen tehtäviinsä kuuluu kurinpitoa, virallisia kuulutuksia, harjoitusten järjestämistä ja työvuorokirjanpitoa. Sotamerkin kantajana hän on myös osastonsa kassakirstun vartija ja tilinpitäjä. auttaa centuriota kirjanpidossa. Palkka on kaksinkertainen; 3600 denaarin stipendi kolme kertaa vuodessa, 1200 denaarin muonarahaa, 3000 denaarin arvosta viljaa ja ruokatarpeita, 3600 denaaria vuodessa rehuun ja hevosen varusteisiin. Palkasta pidätetään ennakoon mm. vaatteiden, varusteiden ja teltojen aiheuttamat kulut sekä aliupseerikerhon ja hautausosustuskunnan maksut

Tilillä: 3233 denaaria.

Henkilökohtaista omaisuutta: Penaattien (kotijumalien) patsaita, pinjankäpy (Dionysokselle pyhä), vaha- ja puutauluja ja stylus kirjeiden kirjoittamista varten, rautasormus, huolella kerätty yrty- ja maustekukkaro, huumare, pata ja kasari, italialainen *terra sigillata* -astiasto, ylimääräinen ensiapulaukku (*capsa*), pikkuruinen Knidoksen Afroditea esittävä norsunluuveistos (matkamuisto Vähästä-Aasiasta), kyyhkysen sulkia, siemeniä, pieni pullollinen unikkoutetta (kipulääkkeeksi).

VAATTEET

Valkoinen pellavainen pitkähihainen päällystunika kaksinkertaisin arvonauhoin, samanlainen lyhyt hiainen päällystunika, saharinkeltainen hienoa villaa oleva ihokas, kolme hihatonta aluspaitaa. • Hupullinen sadeviitta (*paenula*), valkoinen villakangasviitta hapsuin (*sagum*), leopardintalja, turkiskauluri, harmaat villakankaiset housut, nahkaiset ratsastushousut. • *Pillaeus pannonicus* (vaaleanruskeaa huopaa), turkislakki. • *Subarmalis* topattua pellavaa, kolme punaista pellavaista kaulahuivia, villainen kaulaliina, kaksi paria

villasukkia, yhdet tohvelit, puoli tusinaa alushousuja

- Pronssiheloitettu miehistövyö, asevyö ja huotra.

Raudoitetut sotilaskengät, pehmeät nahkakengät, sandaalit (*caligae*).

SOTILASVARUSTEET

Leipälaukku, kenttäpullo, keittoastia, pakki, lusikka, kenttälapio, hakku, kilvensuojus, nahkainen keihäskotelo.

- Sarmatialainen sotasaaliskypärä, kuparilla kuvioitu *lorica hamata*, spatha.

TUTTUJA

Lucius Artorius Pius Maximus, tiedustelukomppanian päällikkö, *praepositus*. Vanhan koulukunnan roomalainen upseeri. Syntyjään illyyri, mutta suonissa virtaa myös brittiverta.

Isä Camillus Sacerdos, Mithran pappi ja Caroluksen seurakunnan isä armeijassa. Tunnettu ladonovenkokoisista hartioistaan, kiivaudestaan ja kädenvääntötaidoistaan.

Muita tiedustelukomppanian ratsumiehiä:

Flavius Demetrius Speira, illyrialainen sadanpäemies ja *campidoctor*. Henkilökohtaisena aseena käsipallista.

Totius Carolus, *semisalis*. Hullunrohkea komea vandaaliluorukainen, monien kurinpidollisten ongelmien aiheuttaja.

Maximus Pullo, *optio*. Daakialaisen orjan ja visigootin jälkeläinen, lähes kaksimetrisen tappokone.

Aurelius Antiochus, lääkintäaliupseeri ja fysioterapeutti. Kreikkalaisen painin ja pankrationin olympiavoittaja.

Flavius Curtius, brittiläinen kokki ja vaunumaakari.

September, lähes mykkä sarmatialainen parrakas tiedustelija.

Modestus, traakialainen eläinlääkäri.